

Nr 162.

Af herr **Rune**, om skrifvelse till *Kungl. Maj:t* angående utredning och förslag rörande behöfliga förändringar i riksbankens organisation och förvaltning.

Den ställning riksbanken numera intager i vårt ekonomiska lif har låtit spörsmålet om bankens organisation framstå såsom mera betydelsefullt än tillföre. På senaste tid har frågan äfven blifvit föremål för liflig pressdiskussion, hvilken genom de uttalanden, som därunder från sakkunnigt håll gjorts, ådragit sig stor och berättigad uppmärksamhet.

Den omständigheten, att riksbanken och dess nuvarande organisation på senare tider alltmera diskuterats och äfven kritiserats, torde redan det framstå såsom ett skäl för en ingående undersökning i frågan. Då man därtill tager i betraktande, att den sedelutgifvande statsbanken i nästan alla kulturländer icke är stategendom, måste man antaga, att starka skäl måste förefinnas för att statsbankerna sålunda i allmänhet ställts på mera neutral grund och att dessa skäl måste vara tillämpliga äfven på den svenska riksbanken. Åtminstone måste man uti dessa omständigheter finna full anledning till verkställandet af en allsidig utredning rörande riksbankens konstruktion och förhållanden i öfrigt. Hänsyn torde härvid tagas äfven till de svårigheter, som kunna uppstå, i händelse landet invecklas i krig, särskildt då man tager i betraktande, huru litet prägladt guldmynt här i landet användes som vanligt betalningsmedel, hvarigenom en stockning i allmänna rörelsen lättare kan uppstå.

Huru en tidsenlig reform af riksbankens organisation bör ske, är en sak, hvarom skilda meningar nog råda, särskildt beträffande frågan, huruvida enskilda delägare böra finnas eller icke, men att det icke i alla afseenden är bra beställdt som det är, därom tror jag, att numera de allra flesta äro ense.

Det synes mig emellertid, att en reform i alla fall bör ske på sådant sätt, att staten bibehåller lämpligt inflytande öfver riksbankens skötsel samt äfven tillförsäkrar sig en fullt lika stor årlig inkomst af banken, som hittills kommit staten till godo.

Då jag således anser en utredning rörande riksbankens organisation och alla förhållanden synnerligen önskelig, hemställer jag,

att Riksdagen måtte i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t täcktes föranstalta om en allsidig utredning, huruvida förändringar i fråga om riksbankens organisation och förvaltning äro af behovet påkallade, samt därefter för Riksdagen framlägga de förslag, till hvilka utredningen kan gifva anledning.

Stockholm den 26 januari 1912.

Axel Rune.
